

STORTINGET

Representantforslag 2 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Heidi Greni, Sigbjørn Gjelsvik, Jenny Klinge, Liv Signe Navarsete, Willfred Nordlund, Siv Mossleth, Sandra Borch og Ole André Myhrvold

Dokument 8:2 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Heidi Greni, Sigbjørn Gjelsvik, Jenny Klinge, Liv Signe Navarsete, Willfred Nordlund, Siv Mossleth, Sandra Borch og Ole André Myhrvold om anledning til omgjøring av vedtak om tvangssammenslåing av kommuner

Til Stortinget

Bakgrunn

I Stortingets behandling av Prop. 96 S (2016–2017), jf. Innst. 386 S (2016–2017), ble det 8. juni 2017 med knappest mulig flertall vedtatt å bruke tvang ved sammenslåing av 31 kommuner til 9 nye storkommuner.

Med 85 mot 84 stemmer ble det vedtatt følgende tvangssammenslåinger:

- Kristiansand, Søgne og Songdalen
- Mandal, Marnardal og Lindesnes
- Sogndal, Balestrand og Leikanger

Med 86 mot 83 stemmer ble det vedtatt følgende tvangssammenslåinger:

- Askim, Hobøl, Spydeberg, Eidsberg og Trøgstad
- Skedsmo, Fet og Sørumsund
- Ålesund, Sandøy, Skodje, Haram og Ørskog
- Bjugn og Ørland
- Vikna, Nærøy, Leka og Bindal
- Tranøy, Lenvik, Berg og Torsken

Dessuten ble det vedtatt at Tysfjord kommune skal deles i to deler og legges til andre kommuner, mot kommunens eget ønske.

Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre dannet flertallet, mens øvrige partier gikk imot vedtaket om tvangssammenslåinger.

Forslagsstillerne viser til at forutsetningen var at kommunereformen skulle bygge på frivillighet og lokale prosesser. Dette ble bl.a. understreket i en fellesmerknad fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre i Innst. 300 S (2013–2014) fra kommunal- og forvaltningskomiteen om kommuneproposisjonen 2015 hvor regjeringens forslag om en kommunereform ble framlagt for Stortinget. I merknaden heter det:

«Flertallet i komiteen, medlemmene fra Høyre, Framstegspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, legg til grunn at sammenslåinger som er basert på lokale ønsker og friviljugheit, og gir dei beste resultat. Difor er og friviljugheit eit grunnleggjande premiss for arbeidet med kommunereforma.»

I Innst. 386 S (2016–2017) om endringer i kommunestrukturen understrekes dette i en merknad fra kommunal- og forvaltningskomiteens medlem fra Kristelig Folkeparti, hvor det heter:

«Kristelig Folkeparti har valgt å basere seg på frivillighetsprinsippet og støtter ingen av vedtakene som medfører sammenslåing mot kommunestyrets vilje.»

I Innst. 386 S (2016–2017) sier kommunal- og forvaltningskomiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti at partiene vil åpne for at tvangssammenslåtte kommuner kan søke om å få omgjort tvangsvedtaket.

Forslagsstillerne viser til at regjeringen har signalisert at kommunereformen skal videreføres i stortings-

perioden 2017–2021. I Høyres program konkretiseres dette. Det heter at partiet vil ta initiativ til ytterligere sammenslåinger slik at prosessen mot større kommuner fortsetter. Videre heter det at Høyre mener Stortinget har et overordnet ansvar for å sørge for at Norge har en hensiktsmessig forvaltningsstruktur, og at Stortinget i siste instans må kunne avgjøre størrelsen på og antallet kommuner og regioner.

Forslagsstillerne viser til at partiene bak stortingsflertallet om tvangssammenslåing av kommuner ikke har flertall i Stortinget i perioden 2017–2021. Det er nødvendig å klargjøre Stortingets premisser for arbeidet med endringer i kommunestrukturen i denne perioden, både når det gjelder de tvangssammenslåinger som er vedtatt, og en eventuell videreføring av kommunereformen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at gode og frivillige prosesser skal være utgangspunkt for endringer av kommunestrukturen. Eventuelle kommunesammenslåinger i perioden 2017–2021 skal utelukkende bygge på frivillighet.
2. Stortinget ber regjeringen legge til grunn at inntektssystemet for kommunene skal sikre likeverdige muligheter til å utvikle velferdstjenester til innbyggerne og ikke brukes som element i videreføring av kommunereformen.
3. Stortinget ber regjeringen opplyse de 31 kommunene som inngikk i vedtakene om tvangssammenslåing, om at de kan søke omgjøring av vedtaket.
4. Stortinget ber regjeringen om at alle søknader om omgjøringsvedtak av kommunesammenslåinger blir framlagt for Stortinget til individuell behandling.

10. oktober 2017

Marit Arnstad

Jenny Klinge

Siv Mossleth

Heidi Greni

Liv Signe Navarsete

Sandra Borch

Sigbjørn Gjelsvik

Willfred Nordlund

Ole André Myhrvold